

Datum werkdag

Locatie met
coördinaten en
noodnummers
invullenWerzaamheden
kiezen => risico's
en maatregelenCoördinator en
andere taak-
verdeling kiezenresultaat is app
met gegevens en
pdfCheck en
instructie op de
werkplek
uitvoeren

houden. Sommige groepen richten zich op meerdere werkzaamheden, maar er zijn ook groepen die zich richten op één specifieke activiteit, bijvoorbeeld de hoogstambrigades die hoogstamfruitbomen snoeien. Stigas heeft besloten de app speciaal voor coördinatoren te ontwikkelen, omdat zij medeverantwoordelijk zijn voor de veiligheid tijdens de werkdagen. Als de app een succes is, kan er eenvoudig een aanvulling komen die toegankelijk is voor vrijwilligers.”

Waarom is er behoefte aan zo'n app?

Aleid: “Vrijwilligers gebruiken vaak scherp gereedschap. Denk aan zagen, spaden en soms motorzagen. Ze klimmen met ladders in bomen en werken op hoogte. Dat geeft risico's: iemand kan in zijn hand zagen, een tak op zijn hoofd krijgen of van een ladder vallen. Vrijwilligers doen dit werk niet dagelijks, dus het is goed als ze zich bewust zijn van de risico's. Als er toch een ongelukje gebeurt, wil je het nummer van de huisartsenpost snel bij de hand hebben. En mocht een ongeval ernstiger zijn, dan wil je aan de hulpdiensten exact kunnen doorgeven naar welke locatie ze moeten. De coördinaten van je locatie staan dan in je app. Dit is een belangrijke aanvulling op de app die i12 zelf gebruikt; de hulpdiensten kunnen

namelijk niet altijd tot de werkplek zelf komen. Dat heeft te maken met bijvoorbeeld smalle bospaden en slagbomen.”

Julie werken zelf ook als vrijwilliger in de natuur: Aleid als coördinator, Jaap als vrijwilliger. Bij welke organisatie?

Jaap: “Bij Landschapsbeheer Zuidwest Veluwe. Elke maand organiseren we twee werkdagen in de omgeving van Wageningen en Ede. Voor ons werk maken we lesmateriaal en informatiesystemen op het gebied van groen, landbouw en voeding. In dit project kunnen we onze hobby en ons werk heel mooi combineren.”

Hebben jullie zelf wel eens een ongeluk meegemaakt tijdens het vrijwilligerswerk?

Aleid: “Het gebeurt gelukkig niet vaak, maar het blijft opletten. We werken soms met onervaren mensen en die kunnen het werk niet altijd goed inschatten. Laatst waren er twee jongens, een was een wilg aan het knotten en de ander stond onder de boom om de takken op te vangen. Dat is gevaarlijk; zulke takken zijn zwaar en je weet niet precies waar ze vallen. Dan moet je als coördinator een goede instructie geven en ook tijdens de werkdag goed blijven opletten. Natuurlijk, een ervaren coördinator heeft de app minder nodig, maar hij kan in ieder geval bij calamiteiten achteraf laten zien dat alle voorzorgsmaatregelen genomen zijn.”

Wat wilden jullie als ervaringsdeskundigen absoluut wel en wat echt niet in de webapp?

Aleid: “Wij bepalen als ontwikkelaars natuurlijk niet wat er in de webapp staat. Dat coördineert Stigas samen met de professionals uit de bos- en natuursector. De voorwaarden voor de webapp zijn opgesteld door een werkgroep van Stigas, LandschappenNL en diverse organisaties die met vrijwilligersgroepen werken van bijvoorbeeld Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provinciale organisaties voor landschapsbeheer. Jaap: “Onze taak is vooral om ervoor te zorgen dat de webapp praktisch blijft. Het is juist niet de bedoeling om meer papierwerk te creëren. Een checklist op je mobiel bekijken voor de start van de werkzaamheden is handig. En een lijstje met de instructies voorkomt dat je iets vergeet. Zo wordt het aantrekkelijk om de app te gebruiken.”

Webapp ondersteunt vrijwilliger om veilig te werken

Sinds kort is er een gratis webapp, speciaal voor coördinatoren van vrijwilligersgroepen die in het landschap werken. Met de webapp kunnen vrijwilligers zo veilig mogelijk hun werk doen. Het mooie is: hij is gemaakt door twee ontwikkelaars die in hun vrije tijd zelf als vrijwilliger in de natuur werken: Aleid van der Kolk en Jaap Overbeek.

— Annemarie van den Hoven (Stigas)

Wat voor app hebben jullie gemaakt?

Aleid: “Het is een combinatie van een website en een webapp. De inloggegevens krijg je via je koepelorganisatie. Op de website vind je keuzemenu's met de risico's van het werk dat de vrijwilligersgroep doet, plus de maatregelen die je kunt nemen om die risico's te beheersen. Die keuzemenu's vul je in. De eerste keer kost het zo'n vijftien minuten, daarna kun je de werkdag deels kopiëren. Zo kun je als coördinator heel eenvoudig de instructies voor je groep maken. In de webapp staan de gegevens die je in het veld nodig hebt. Die bekijk je op je mobiel. Een last minute risicoanalyse, bijvoorbeeld. Dat is een korte risicobeoordeling die je uitvoert vlak voordat je aan een klus begint. En natuurlijk de relevante noodnummers.”

Voor wie is de app bestemd?

Jaap: “Voor de coördinatoren van de vrijwilligersgroepen die wilgen knotten, ervoor zorgen dat de heide niet dichtgroeit, houtwallen snoeien of waterpoelen schoon-

